

19.05x32.53	1	עמוד 6	כלכלי	המבשר -	18/06/2013	37468776-8
דורון טיקוצקי צדבובים משרד עורכי הדין - 224350						

ציטוטים מבכירי הפרשנים

"ההחלטה להעלות את מס החברות פופוליסטית ובלתי אפקטיבית"

מדינת ישראל ניצבת כיום מול בור תקציבי עצום בגובה של כ-35 מיליארד שקל, המאיים על יציבות המשק הישראלי כולו. התמודדות עם גירעון בסדר גודל כזה היא קשה, והדבר הופך למורכב עוד יותר כאשר ברקע מאיימים ההסתדרות והוועדים השונים לפתוח בשביתות במקרה והקיצוצים הקרבים בתקציב יגיעו לפתחם.

שר האוצר מצוי במלכוד: מחד עליו לקצץ בתקציב, ומנגד הוא מנסה להימנע מעימות עם ארגוני העובדים המאיימים בשביתה. אחד הפתרונות שהוא מציע כדי להתחיל לצמצם את הגירעון הוא העלאת מס החברות ב-1.5 אחוז. מי שתוקף את היוזמה הזו במאמר שפרסם לאחרונה הוא אלי דורון, שותף מייסד במשרד עורכי דין דורון טיקוצקי צדבובים. מס החברות, כותב דורון, הוא מס ישיר המוטל על רווחי החברות. בישראל מסתמנת בשלושת העשורים האחרונים מגמת ירידה קבועה במס זה, כאשר בשנות ה-80 שיעור המס היה כ-60 אחוז, בשנות ה-90 ירד ל-36 אחוז, ובשנות ה-2000 חוינו ירידה עד לשיעור של 25 אחוז.

נדמה כי ההחלטה להעלות כעת את מס החברות היא מעט פופוליסטית, בלתי אפקטיבית, ונובעת בעיקר מרצון האוצר לנקוט בצעדים כלשהם מבלי להרגיז יותר מדי אנשים בדרך. הבעיה האמיתית עם העלאת מס החברות היא שהחלטה זו לא תיטיב כלל עם המשק ואף תזיק לו בעתיד.

"העלאת המס תדלל את ההשקעות הקיימות ואף תרחיק משקיעים חדשים"

ראשית, מציין דורון, חשוב להבין כי לעיתים קרובות שיעור המס המוטל על החברה בפועל שונה מהשיעור הכתוב בחוק היבש, כתוצאה מתמריצים ופטורים שונים במיסוי מהם נהנות החברות. מטרת אותם פטורים ותמריצים היא לדרבן חברות ומשקיעים לבוא לישראל, להשקיע בה כספים ולהקים בה חברות ומפעלים.

מס החברות אמור אף הוא להוות וסת המעודד צמיחה וכניסת הון לישראל, והעלאתו עשויה להוביל לתוצאה הפוכה לגמרי. כאשר מחליט שר האוצר להעלות את מס החברות עליו להביט על תמונת המצב העולמית, ולפעול לאור המגמות והתנאים הגלובליים. ניתן לראות כי שיעור מס החברות במדינות הקטנות החברות ב-OECD עומד על 23.4 אחוז בממוצע, כלומר נמוך יותר מהמס בישראל, וזאת עוד לפני ההעלאה הנוכחית.

ההחלטה להעלות את מס החברות מלווה בנסיון להציגה כפתרון הפוגע דווקא בשכבות החזקות בחברה. יש לציין כי הדבר אינו נכון בעליל ואין כל ספק כי המעמד הבינוני והנמוך יהיו אלה שבסופו של יום ישאו בנטל המס החדש. הסיבה לכך, נעוצה בעובדה שרוב המשק הישראלי מבוסס על חברות בינוניות וקטנות, ומשכך, העלאת שיעורי המס עלולה להביא לפגיעה בתחזיות הרווח של אותן חברות ולפגיעה בעובדים. סביר להניח כי העלאת המס באופן גורף תהווה פגיעה קשה יותר בתאגידים בעלי מחזור עסקים קטן, וזאת משום שיכולת שרידותם הכלכלית נמוכה יחסית.

לסיכום, אומר אלי דורון, נראה כי העלאת מס החברות תדלל את ההשקעות הקיימות בישראל ואף תרחיק משקיעים חדשים, ובסופו של דבר רק תזיק למשק. תקוותנו היא כי לאחר העברת התקציב, ישיב שר האוצר את מס החברות למסלול בו צעד בשנים האחרונות ויתפנה ליצירת אפיקי הכנסה חדשים ולפתיחת השוקים לתחרות. כדאי אף לשקול יצירת אפיקי הכנסה יצירתיים יותר כגון חנינות מס לבעלי הון שחור ועוד.

"להפסיק לנאום, ולהתחיל להוביל מדיניות חדשה במגזר העסקים הקטנים"

גיר למפרט, מנכ"ל Zap Group, העוסקת במתן שירותים לעסקים קטנים ובינוניים, מצביע על בעיות נוספות בענף וכותב כי בעוד מנהיגים צבאיים ופוליטיים קובעים לעתים רבות את המציאות שבה הם פועלים, מנהיגים עסקיים זעירים מושפעים מהיבטים רבים של מציאות שאין להם כמעט יכולת להשפיע עליהם חזרה: ביורוקרטיה, העדר אשראי, קשיי רישוי והיבטים רבים אחרים.

בעידן של חכמת ההמונים, שבו יחידת ההתייחסות היא הקבוצה (ורצוי שתהיה גדולה ככל האפשר), אסור לנו לשכוח שכל המון וכל קבוצה מבוססים קודם כל על היחידים ועל עצמתם. בלי יצירה של המציאות הנכונה עבור מנהיגים עסקיים זעירים, ספק אם אפשר יהיה לסמוך על חכמה קולקטיבית כלשהי.

על כולנו, אומר למפרט, ובוודאי שעל קברניטי המשק, לסייע ביצירת התנאים שיקלו על אותם יזמים ולעזור להם לעצב את המציאות על פי חזונם. הממשלה והשלטון המקומי חייבים לפעול בנחרצות להסרת חסמים ביורוקרטיים, להתחייב לאמות מידה שירותיות של מענה לפניות בעלי עסקים בתוך 30 ימי עבודה, להגדיל משמעותית את ערבות המדינה למתן אשראי בתנאים נוחים ליזמים ולהקל את נטל המס לעסקים חדשים.

על פי טיוטת התקציב החדש נראה שאכן נעשים סימנים ראשונים בכיוון, אך במקביל לדרישה מראש הממשלה, שר האוצר ושר הכלכלה להפסיק לנאום ולהתחיל להוביל מדיניות חדשה במגזר העסקים קטנים, ממליץ למפרט ליזמים שלא להתמתן.

הניחו שכלום לא ישתנה ובעצם הכל תלוי בכס. בחזון, בנחישות וביוזמה שלכם. כיום אנחנו מבינים שהצלחתנו כאזרחים קשורה בהצלחתם של אותם יזמים, אותם מנהיגים גדולים של עסקים קטנים.